

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) มุ่งศึกษาการดำเนินงานและปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาดีเด่น สังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ในส่วนกลาง โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนมัธยมศึกษาดีเด่น สังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ในส่วนกลาง ทั้งหมด 38 โรงเรียน เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาดีเด่นขนาดใหญ่ 34 โรงเรียน และโรงเรียนมัธยมศึกษาดีเด่นขนาดกลาง 4 โรงเรียน (ดูรายชื่อโรงเรียนในภาคผนวก) ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารโรงเรียน ประกอบด้วย อาจารย์ใหญ่/ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่/ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน หรือผู้รักษาการในตำแหน่งดังกล่าว จำนวน 76 คน และหัวหน้าหมวดวิชา จำนวน 342 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด 418 คน โดยมีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

| ผู้ให้ข้อมูล | ขนาดโรงเรียน | | รวม |
|-------------------|--------------|------|-----|
| | ใหญ่ | กลาง | |
| ผู้บริหารโรงเรียน | 68 | 8 | 76 |
| หัวหน้าหมวดวิชา | 306 | 36 | 342 |
| รวม | 374 | 44 | 418 |

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้างแบบสอบถาม และแบบวิเคราะห์เอกสาร ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง รวม 3 ฉบับ คือ

ฉบับที่ 1 แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนมี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 สภาพและปัญหาสำคัญในการดำเนินงานด้านวิชาการ

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามหัวหน้าหมวดวิชา มี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพและปัญหาสำคัญในการดำเนินงานด้านวิชาการ

ฉบับที่ 3 แบบวิเคราะห์เอกสาร เอกสารที่วิเคราะห์ ได้แก่ แผนการเรียน แผนปฏิบัติการประจำปี ปฏิทินปฏิบัติงาน คำสั่งของโรงเรียน บันทึกการประชุมครู แผนการสอน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษาเอกสาร หลักการ แนวคิด งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ผู้ประเมินสถานศึกษา เพื่อกำหนดขอบเขตในการสร้างเครื่องมือ
2. กำหนดโครงสร้างของเครื่องมือโดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
3. สร้างเครื่องมือตามขอบเขตและโครงสร้างที่กำหนด
4. นำเครื่องมือที่สร้างเสร็จแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข
5. นำเครื่องมือเสนอผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหา และภาษาที่ใช้ แล้วนำมาปรับปรุง
6. นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อความสมบูรณ์ของเครื่องมือ
7. นำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ไปใช้ในการเก็บข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงกรมสามัญศึกษา เพื่อขอความร่วมมือในการวิจัย และขอหนังสือจากกรมสามัญศึกษา อาจารย์ใหญ่ และผู้อำนวยการโรงเรียน 38 โรงเรียน ซึ่งอยู่ในสังกัดกรมสามัญศึกษา เพื่อขอความร่วมมือในการวิจัย
2. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือไปยังผู้บริหารโรงเรียนด้วยตนเอง เพื่อนัดหมายการสัมภาษณ์และการวิเคราะห์เอกสาร สำหรับแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้จัดส่งทางไปรษณีย์
3. ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน เก็บรวบรวมแบบสอบถามและศึกษาเอกสารด้วยตนเอง

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ สอบถาม และวิเคราะห์เอกสารครบทั้ง 38 โรงเรียน โดยมีผู้ให้สัมภาษณ์ 76 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 และมีผู้ตอบแบบสอบถามรวมทั้งสิ้น 300 คน คิดเป็นร้อยละ 87.71 ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลที่สมบูรณ์ 291 คน คิดเป็นร้อยละ 85.09 ดังรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนผู้ให้สัมภาษณ์และตอบแบบสอบถาม จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

| ผู้ให้สัมภาษณ์/ ผู้ตอบแบบสอบถาม | ขนาดโรงเรียน | | | | | |
|------------------------------------|--------------|--------|-------|--------|-------|--------|
| | ใหญ่ | | กลาง | | รวม | |
| | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ |
| ผู้บริหารโรงเรียน | 68 | 100.00 | 8 | 100.00 | 76 | 100.00 |
| หัวหน้าหมวดวิชา | 258 | 75.43 | 33 | 9.65 | 291 | 85.09 |
| รวม | 326 | 87.17 | 41 | 93.18 | 367 | 87.80 |

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ การสอบถาม และการวิเคราะห์เอกสารมาวิเคราะห์ดังนี้

1. ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ซึ่งได้แก่ สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์ การดำเนินงานด้านวิชาการ และปัญหาสำคัญในการดำเนินงานด้านวิชาการ ใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา หาค่าความถี่ และค่าร้อยละ จำแนกตามขนาดโรงเรียน
2. ข้อมูลที่ได้จากการสอบถาม วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ และค่าร้อยละจำแนกตามขนาดโรงเรียน
3. ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร ใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น}}{\text{ความถี่ทั้งหมด}} \times 100$$

(ประคอง กรรณสูต, 2525)